

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen LAUKAASSA

24.4.2023

Laukaa toimintaympäristönä

- Laukaa sijaitsee Keski-Suomessa, Jyväskylän koillispuolella
  - Vireä ja luonnonläheinen kunta
  - Vajaa 19 000 asukasta, pinta-ala n. 825 m2
  - Laukaassa monta eri taajamaa
- Kävelyn ja pyöräilyn potentiaali on Laukaassa merkittävää:
  - Arkiliikkuminen, virkistäytyminen, matkailu, harrastaminen
  - Kartoituksen mukaan Laukaassa kävellään ja pyöräillään eniten kuntoilun takia, myös asiointi-, työ-, opiskelu ja vapaa-ajan matkat muodostavat merkittävän osan tehdyistä matkoista

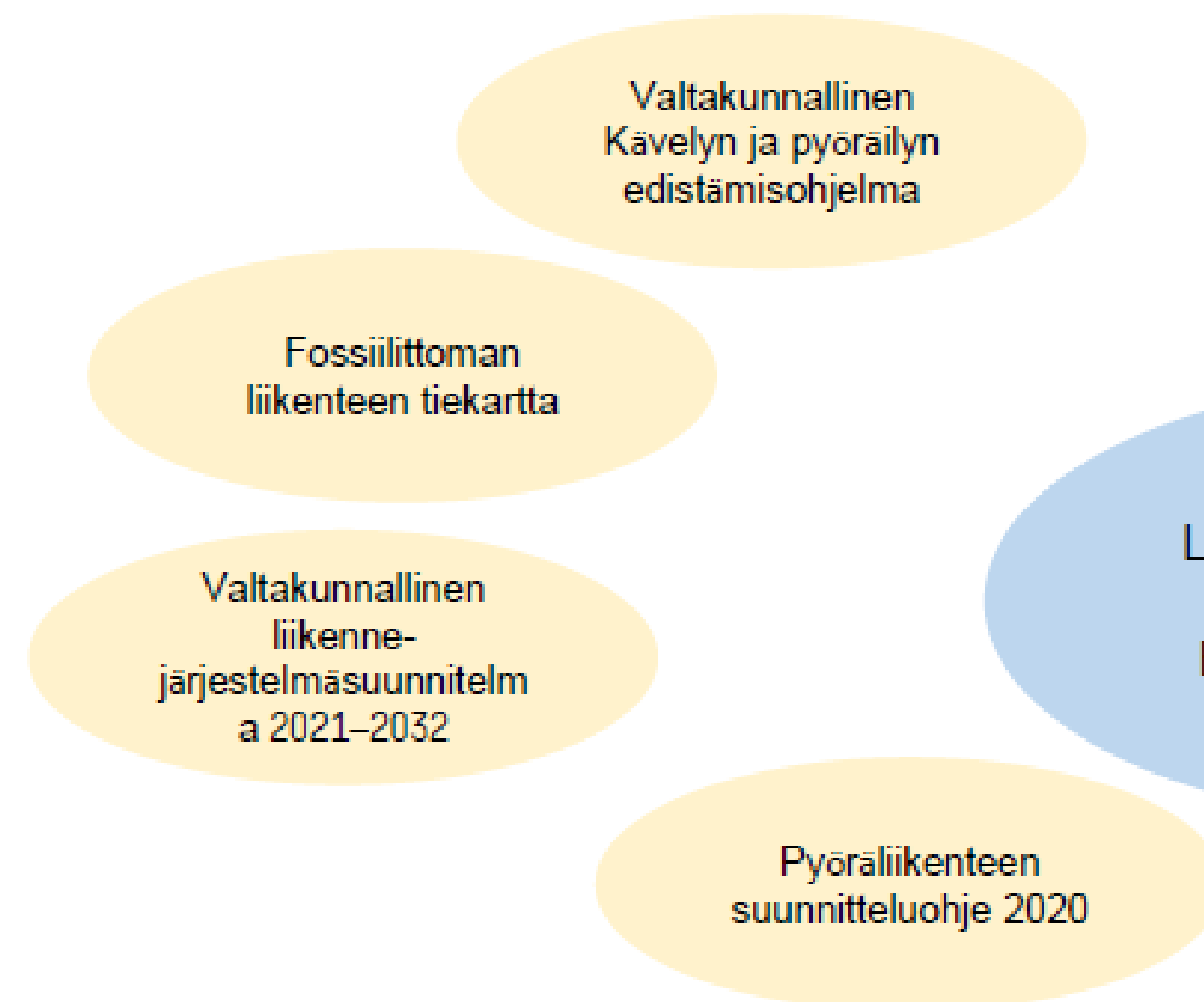
Taustaa

- Kävelyn ja pyöräilyn monipuolinen merkitys kuntalaisille
  - Ympäristö- ja ilmastonäkökulma
  - Edistää kuntalaisten hyvinvointia ja lisää arkiliikunta
  - Maksuton
  - Jokaisen oikeus
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelma on kävelyn ja pyöräliikenteen edistämistyön selkäranka
  - suunnitelmallisuus toimenpiteiden toteuttamisessa
  - Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen, turvallisuuden lisääminen ja houkuttelevuus

Edistämishjelman on tarkoitus koota valtakunnallisia, alueellisia sekä paikallisia strategioita yhteen ja tuottaa konkreettisia suunnitelma käytännön toimenpiteistä

Valtakunnalliset tavoitteet ja ohjeet

Alueelliset ja paikalliset strategiat

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman prosessi

1. Tarveselvitys vuonna 2021:

- Asukaskysely olemassa olevien olosuhteiden nykytilasta

2. Traficomin avustushaku

- Vapaa-aikapalvelut Laukaa
- 30.000 euron kokonaisuus / 25% omarahoitus

3. Kilpailutus ohjelman toteuttajasta: SWECO

4. Poikkihallinnollinen ohjausryhmä:

- Laukaan kunta: Maankäyttö, yhdyskuntatekniikka, tekniset palvelut, vapaa-aikapalvelut, viestintä, elinkeinopalvelut, kaavoitus
- Swecon edustajat

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman prosessi

4. Konsultin toimesta kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman tekeminen:

- ohjausryhmän kokoontumiset koko ohjelman teon aikana säännöllisesti
- työpajoja 2: asiantuntijoita Laukaan kunnalta, sidosryhmien edustajia ja kunnan asukkaita
- Koululaiskysely 5—9lk: syksy 2022 koulumatkojen turvallisuus ja olosuhteet
- Asiantuntijoiden maastokäynnit
- Kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkon laatiminen

→ ohjelma laadittiin näiden toimenpiteiden ja niissä esille nousseiden asioiden pohjalta

→ kuntalaisten ja sidosryhmien ja päättäjien osallistaminen koko ohjelman teon ajan

7. Ohjelman valmistuminen

8. Raportointi Traficomille

9. Poliittinen päätöksenteko: sivistys- ja tekninen lautakunta, kunnanhallitus sekä valtuusto

Laukaan kävelyn ja pyöräilyn visio 2030

Laukaa kehittää kävelyä ja pyöräilyä edistääkseen asukkaiden kestäväää arkea. SOTE-uudistuksen myötä kävelyn ja pyöräilyn edistämistyö on tärkeässä roolissa Laukaan ennaltaehkäisevässä terveystyössä ja hyvinvoinnin lisäämisessä. Laukaassa jokaisen on mahdollista kävellä ja pyöräillä päivittäin. Liikennratkaisut ja väylien kunnossapito tukevat tätä.

Peruspalvelut ovat taajamissa kävelymatkan päässä ja haja-asutusalueilta on turvalliset pyöräreitit taajamiin. Kävelyreittien esteettömyys palvelee jokaista asukasta ja kunnassa vierailevaa, mutta erityisesti sillä varmistetaan ikääntyneiden ja liikuntarajoitteisten mahdollisuus aktiiviseen liikkumiseen. Lasten ympärivuotiseen kävelyyn ja pyöräilyyn kiinnitetään huomiota liikenneympäristön suunnittelussa ja kunnossapidossa.

Kävely-ympäristön virikkeellisyys houkuttelee viettämään aikaa kirkonkylän keskustassa ja muissa suurimmissa taajamissa. Kävely ja pyöräily ovat osa julkisen liikenteen matkaketjua ja tätä tukee muun

muassa se, että kaikilla bussipysäkeille on laadukkaat säältä suojatut pyörätelineet.

Laukaa viestii aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn eduista sekä tekee kuntaa tunnetuksi aktiivisen liikkumisen edelläkävijänä. Niin kuntalaisten arkiliikkumisessa kuin matkailijoiden houuttelemisessa Laukaan iso valtti ovat luonto ja puhdas ympäristö. Laukaasta tulee pyörämatkailun ja -tapahtumien tunnettu keskus.

Kävely ja pyöräily liittyvät Laukaassa niin asukkaiden hyvinvointiin, yritysten elinvoimaisuuteen kuin houkuttelevuuteen työpaikkana. Yritysalueille on hyvät kävely- ja pyöräily-yhteydet. Sen lisäksi, että Laukaan kunta tukee omien työntekijöidensä aktiivista liikkumista, kunta kannustaa ja tukee yrityksiä laatimaan kestäväen liikkumisen suunnitelmia henkilöstöilleen.

Pyörämatkailu vilkastuttaa myös suoraan kunnan elinkeinoelämää, kun erityisesti Laukaan kautta kulkeva EuroVelo 11-reitti tuo paljon pyörämatkailijoita tutustumaan Laukaan moniin, upeisiin kohteisiin.

Laukaan kävelyn ja pyöräilyn tavoitteet 2030

1. Kävelyn ja pyöräilyn tulee olla sujuvaa ja turvallista

Sujuva ja turvallinen syntyy jatkuvista, selkeästi opastetuista ja laadukkaista reiteistä. Kaiken ikäisillä ja kuntoisilla on mahdollisuus liikkua omatoimisesti ja kestävästi ympäri vuoden.

2. Kävely ja pyöräily ovat Laukaassa kunnan vetovoimatekijä

Hyvillä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteilla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja yritysten elinvoimaisuutta. Arkimatkat on helppo taittaa kävellen tai pyöräillen.

3. Kävelyyn ja pyöräilyyn liittyvä viestintä on vakiintunut osa kunnan viestintätyötä.

Kunta kehittää määrätietoisesti kävelyyn ja pyöräilyyn liittyvää viestintää yhdessä sidosryhmien kanssa, ja viestinnässä huomioidaan myös harrastuspyöräily. Laukaan internetsivuilta löytyy aina ajantasaisin tieto kävelyn ja pyöräilyn reiteistä, olosuhteista ja tapahtumista.

4. Kävelyllä ja pyöräilyllä on tärkeä rooli myös vapaa-ajan harrastus- ja virkistytymistoiminnassa.

Arkiliikkumisen lisäksi kävelyä ja pyöräilyä kehitetään virkistytymismuotoina. Kehitystyössä ne yhdistetään entistä tiiviimmin Laukaan monipuoliseen ja puhtaaseen luontoon. Jokaisella kuntalaisella on helppo pääsy virkistysreiteille.

Pyöräilyn tavoiteverkko

Oheisessa kartassa on esitetty Laukaan pyöräilyn tavoiteverkko. Tavoiteverkko esitellään tarkemmin taajamittain sivuilla 32-35. Tavoiteverkon tarkoituksena on jäsenellä alueen pyörätieverkko eri laatuksien mukaan yhtenäiseksi ja helposti käsiteltäväksi kokonaisuudeksi. Tavoiteverkko ohjaa kunnan kehitystoimenpiteitä ja suunnittelua.

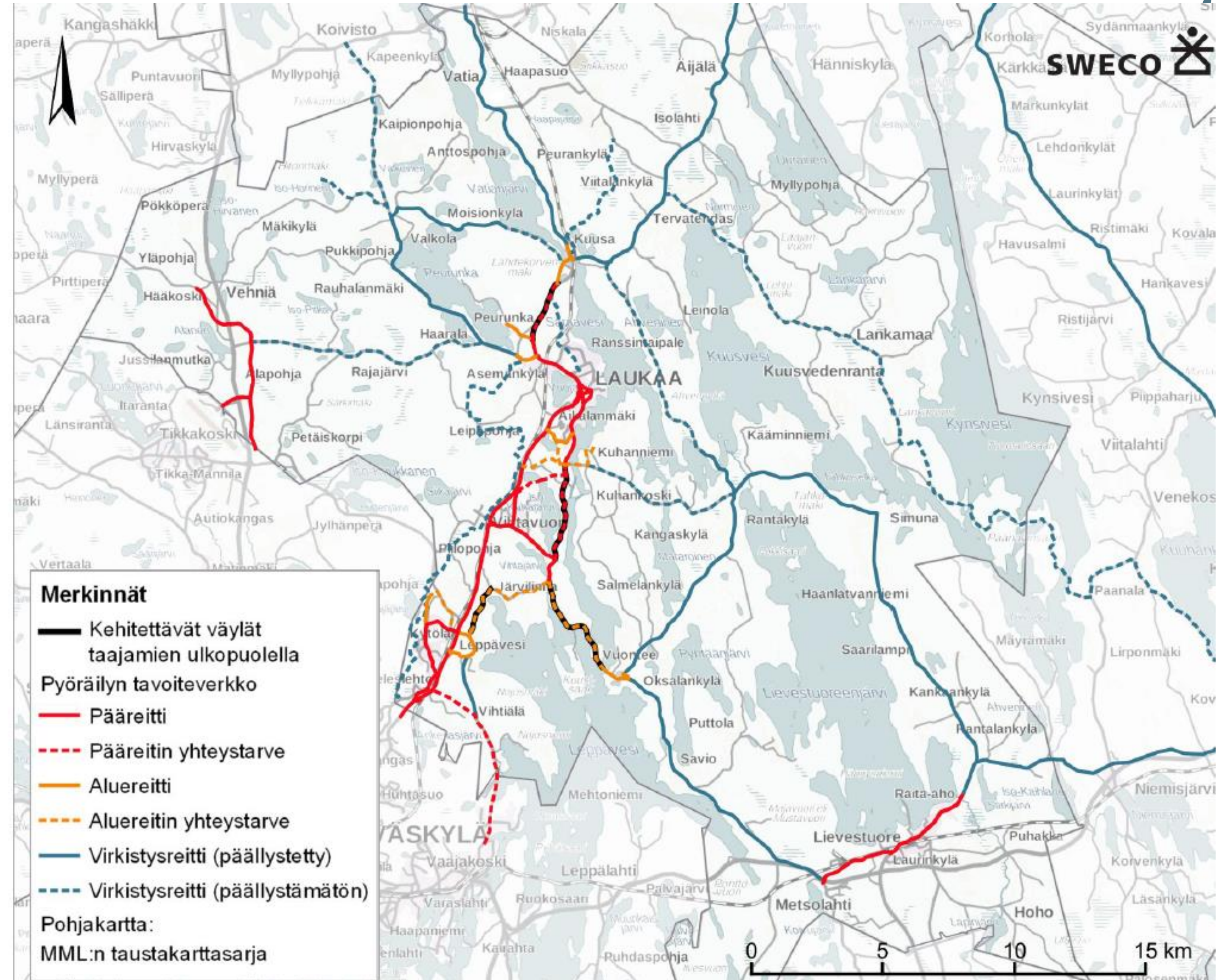
Pyöräiliikenteen verkkoon kuuluvat kaikki pyöräilylle soveltuvat väylät kuten kadut, tiet, pyörätiet ja puistokäytävät. Pyörätieverkon toiminnallisella luokittelulla selkeytetään reittien käyttötarkoitusta sekä tavoite-laatusuoraa. Luokat ovat pääreitit, aluereitit ja muut yhteydet. Tavoiteverkossa korostuu etenkin kouluja ympäröivien reittien tärkeys ja siksi niille johtavat keskeisimmät reitit on nostettu joko pää- tai aluereiteiksi.

Laadukkaan pyörätieverkon reittien suunnittelua ohjaavat seuraavat kriteerit:

Jatkuvuus ja saavutettavuus – reitit ovat loogisia ja suoria, ja pyöräilijän on helppo suunnistaa haluamaansa kohteeseen opasteiden ja väylätyypin perusteella.

Turvallisuus – Pyöräilijällä on turvallinen väylä, jonka kunnossapito ja näkemät ovat hyvin hoidettu, reitti on esteetön ja kaikilla tienkäyttäjillä on sopiva tilannenopeus.

Mukava ajokokemus – Pyöräreitit ovat tasaisia (linjaosuuksilla ja risteyksissä), hyvässä kunnossa, opastettuja ja selkeitä (myös poikkeustilanteissa kuten työmaiden aikana).

Laukaan kävelyn ja pyöräilyn ohjelman kärkiteemat

Strategia, hallinto ja resurssit

Poliittinen hyväksyntä,
määrärahat, yhteistyöryhmät

Infrastrukturi ja olosuhteet

Kävely-yhteydet ja
kehittämisaalueet,
pyöräliikenteen pääverkko,
opasteet ja kunnossapito

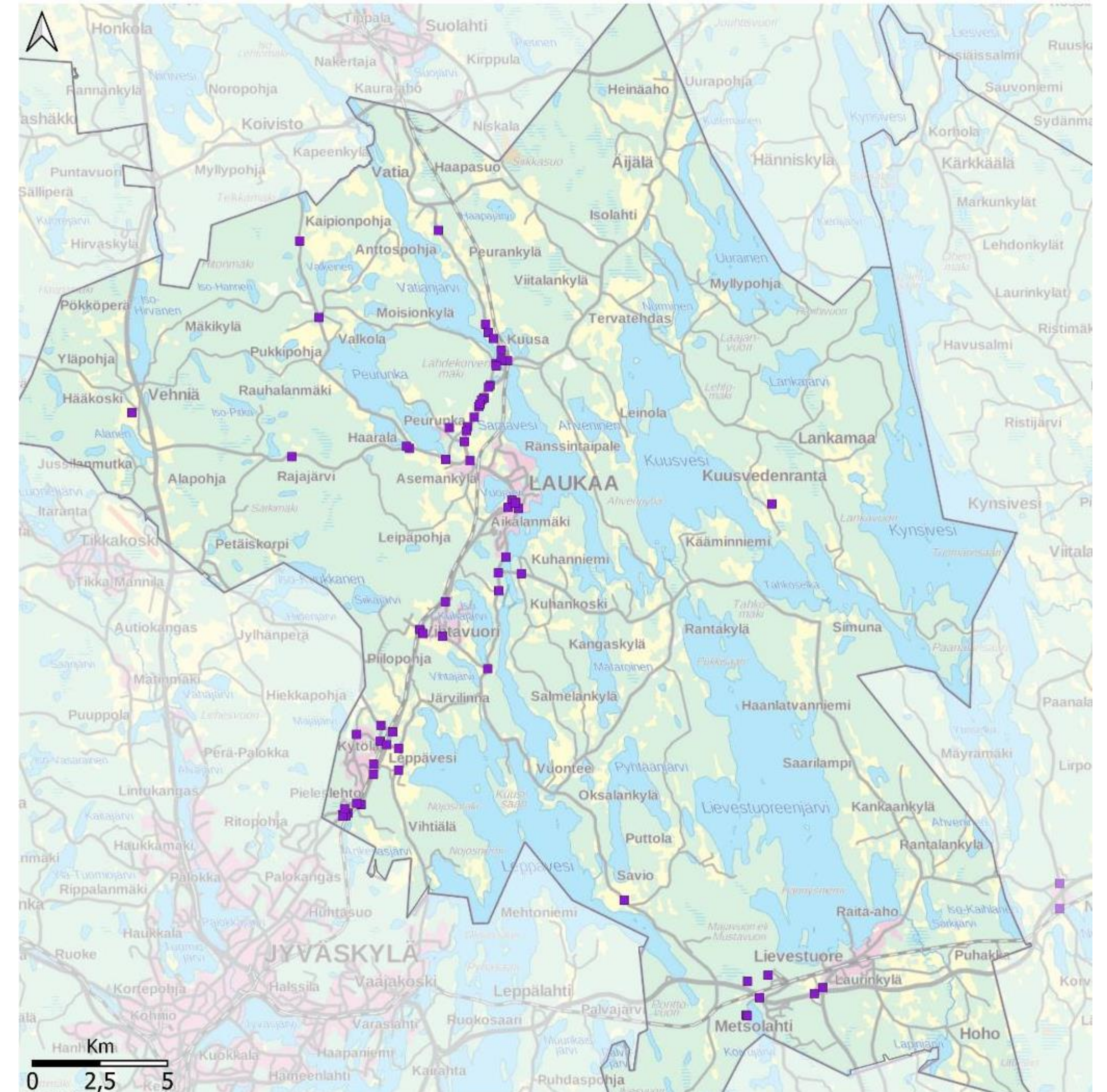
Viestintä ja yhteistyö

Viestinsuunnitelma, nettisivut
kampanjat, tempaukset,
yhteistyö eri tahojen välillä

Huomioita hankkeen toimenpiteistä

- Turvallisuus, esteettömyys, kunnossapito
- Reittien esille nostaminen
  - Kuvaaminen selkeästi kartalla
    - Kävelyreitit
    - Pyöräilyreitit
  - Eri reittien määrittely
- Opasteet
- Viestintä
- Matkailun näkökulma

Ohjelman hyödyntäminen

- Ohjelmassa on esitetty viiden vuoden tavoitteet, mittarit, toimenpidesuunnitelmat sekä seurantaohjelma ja vastuutahot
- Toimenpiteiden toteuttaminen arvioidaan toimenpidekohtaisesti olemassa olevien resurssien mukaan
- Jatkossa edistämishojelman avulla voidaan hakea investointitukia erilaisiin toimenpiteisiin ja infran kehittämiseen

Muita kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteitä

- Kartat; kesä ja talvireitit
- Maastopp reitti + opastus on tekeillä valmistuu 2023.
- Työsuhdepolkupyöräetu
- Kunnan henkilöstölle polkupyöriä käytettävissä lyhyisiin siirtymiin
- Ajouratojen ja päällysteiden kuntokartoitukset 22-23
- Talvipolkujen kunnossapito; monikäyttöreitit, kuntalaisten osallisuus
- Työntekijöiden motivointikampanja : vaihtoehtoinen kulkutapa töihin; kävellen pyörällä, julkisilla.

Kiitos!

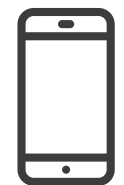
- Kysymyksiä
- Kommentteja

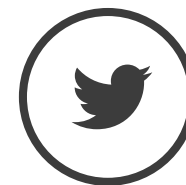

Kiitos

Laukaa on maaseutumainen ja elinvoimainen n. 19 000 asukkaan kasvukunta Jyväskylän seudulla. Laukaassa on monipuoliset asumismahdollisuudet, toimivat palvelut, korkeaa osaamista ja monipuolista yrittäjyyttä.

014 267 5000

@LaukaanKunta

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

facebook.com/laukaankunta

laukaa.fi

Laukaan kunta

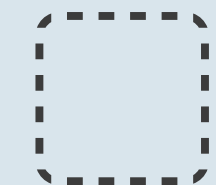

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

18 788

31.12.2021